



FARSKÝ LIST

2. jún – 8. jún 2025, číslo 600

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Boh je láska

Nevyhnutnou a podstatnou črtou našej spolupráce na dozrievaní nášho kresťanstva je naša viera. V Písme je opísaná ako skutočnosť s mnohými znakmi. Jedným z nich je, ako sme povedali minule, prijatie dogiem. Tento znak viery sa nám zdá najľahší. Jednako, minule sme hovorili o dogmách „zabudnutých“, v ktoré veríme len s ťažkosťou alebo polovičato, ale ktoré majú podstatný význam pre rozvoj našej vnútornej viery. Minule sme hovorili o dvoch:

1. Naša stupnica hodnôt je iná ako tá, ktorú má Boh. To, čo je pred Bohom „ohavnosťou“, pre nás má cenu. A naopak, to, čo si cení Boh, my odmietame.

2. Na seba nevzťahujeme pravdu o hriešnosti všetkých ľudí. Delíme ich na dobrých a zlých a seba, samozrejme, radíme k tým dobrým, ak nie k lepším od druhých.

Ďalšie vážne dogmy, v ktoré „veríme“ či vlastne neveríme, sú:

3. Sv. Ján podáva takúto definíciu najväčšej istoty pre človeka: „Boh je láska. A my sme uverili a spoznali lásku, akú má Boh k nám“ (1Jn 4,16). Možno sa to zdá čudné, ale táto pravda sa u nás stretáva s veľkou ťažkosťou. Prakticky ju chápeme tak, že Boh miluje ľudí, ale dobrých. Tých, čo plnia jeho príkazy a neurážajú ho. Čo sa týka hriešnikov, tých, samozrejme, nemiluje. Najprv sa musia zmeniť, napraviť, aby si zaslužili jeho lásku. Zo skúseností totiž vieme, že naše okolie nás miluje iba vtedy, ak plníme jeho očakávanie, ak sa prispôbujeme jeho pravidlám, jeho požiadavkám a chútkam. Z mnohých prípadov

dobre vieme, koľkých vecí sa musíme vzdať a koľko námahy nás stojí, ak si máme zaslužiť lásku len svojej ženy alebo muža. Láska zadarmo, láska, ktorá nás miluje kvôli nám samým, láska, ktorá od nás nič nevyžaduje, láska, ktorá rešpektuje našu slobodu a osobitosť, láska, ktorá neprestane ani vtedy, keď sa ukážu naše nedostatky zraňujúce druhých, taká láska podľa nás nejestvuje. Ak takto rozmyšľame, znižujeme Boha a robíme ho podobným človeku. Medzi ľuďmi naozaj nejestvuje. A preto súdime, že aj tá Božia je ohraničená. Tu sa zjavuje vysvetlenie 2. bodu. Preto sa tak neradi priznávame k vlastnej hriešnosti, tak starostlivo ju ukrývame, nielen pred druhými, ale aj pred sebou a tak kŕčovito veríme vo vlastnú dobrotu, lebo sme presvedčení, že ináč nás nebudú akceptovať, nielen ostatní ľudia, ale ani Boh. Takýto postoj je priamym popretím podstaty Boha! Boh je láska bez žiadneho „ale“! On nás miluje takých, akí sme. Na to, aby nás miloval, vôbec nepotrebuje naše dobré skutky. Jeho láska nikdy neprestáva, nikdy sa nezmenšuje. Naopak, v prípade našich hriechov, nás Boh objíma s ešte väčšou láskou! Keď sa nejaká ovečka zatúla, Dobrý Pastier zanechá ostatné a ide hľadať zablúdenú. Jeho láskou si môžeme byť dokonale istí aj vtedy, keď nami ostatní pohŕdajú alebo sa pre naše nedostatky a hriechy hnúsime sami sebe. Nevera v základnú pravdu, že Boh miluje všetkých, obráti hore nohami celý náš náboženský život: Boh je zdegradovaný na úroveň človeka a kresťanstvo stratí svoj podstatný rys, prestane byť radostnou zvesťou! Bez tejto bezplatnej

Božej lásky potom všetko stojí na úsilí človeka, aby si ju zaslúžil. Potom sa stávame kresťanmi, nie vďaka Božej moci, ktorý nás zmenil a zrodil pre nový život, ale vďaka vlastným silám.

4. Jestvuje aj štvrtá pravda, ktorá leží zaprášená kdesi na dne našej duše. Sv. Pavol v Liste Rimanom hovorí, že proces našej vnútornej premeny sa dokoná vtedy, ak „uveríme v toho, ktorý vzkriesil z mŕtvych Ježiša, nášho Pána, vydaného za naše hriechy a vzkrieseného pre naše ospravedlnenie“ (4,24-25). Zhruba vieme, čo značí, že Ježiš zomrel za naše hriechy, ale ťažkosti nám spôsobuje tvrdenie, že bol vzkriesený pre naše ospravedlnenie. Akým spôsobom nás toto jeho zmŕtvychvstanie ospravedlňuje?

Ježiš nevstal z mŕtvych len pre seba, ale aj pre nás. Svojou smrťou a vzkriesením sa pre nás stal, podľa sv. Pavla, „duchom, ktorý dáva život“ (por. 1 Kor 15,45). Teraz nám tento život chce darovať. Zmŕtvychvstaním bola Ježišovi daná „všetka moc na zemi i na nebi“ (Mt 28,18). Znamená to, že on má teraz kľúče od nášho vnútra. On môže vyriešiť naše problémy, spáliť naše hriechy, zmeniť naše srdce, dať nám svoje zmýšľanie, uschopniť nás k životu, ktorý je jemu vlastný. Ježiš sa stal Pánom. Má moc nad každou našou slabosťou a egoizmom. Táto jeho moc v nás začne pôsobiť, ak uveríme tak ako Abrahám. Vo 4. kapitole Listu Rimanom nám ho sv. Pavol stavia za príklad viery. Abrahám dostal od Boha prísľub, ľudsky nespĺniteľný: V starobe bude mať syna, ktorého mu porodí jeho stará, neplodná manželka. V tomto momente Abrahám nezapochyboval. Nepomyslel si, že to je hlúposť, že azda podľahol vlastným túžbam. Obrátil svoj pohľad na Boha, „ktorý má moc aj splniť to, čo prisľúbil“ (Rim 4,21). Silou tejto viery prišiel na svet Izák. Silou našej

viery v moc vzkrieseného Krista môže sa aj v nás uskutočniť zázrak našej vnútornej premeny, naše nové narodenie. Vierou vlastne otvárame Bohu dvere, aby vstúpil do nášho vnútra. Od tej chvíle v nás môže slobodne pôsobiť.

Bez viery nie je možné páčiť sa Bohu

V dvoch predchádzajúcich úvahách sme hovorili o niektorých pravdách kresťanstva, v ktoré veríme len teoreticky alebo, povedzme, v podstate neveríme. Všetky však majú, ako sme videli, veľmi vážny a blízky vzťah k nášmu životu. Z ich prijatia či neprijatia vyplýva hodnota nášho náboženského života a jeho ďalší rozvoj. Vďaka nim prichádza k našej bezprostrednej konfrontácii s Bohom, ktorý má v závislosti od toho, či sa uznáme za hriešnikov, či uveríme v jeho lásku a či uveríme v moc jeho zmŕtvychvstania, zviazané alebo voľné ruky, aby v nás konal.

Preto musia byť tieto pravdy, ktoré sme opustili, ustavične hlavným predmetom ohlasovania v Cirkvi. Boh totiž, vo svojej múdrosti, tak ustanovil poriadok spásy, že „viera prichádza z počúvania“ (Rim 10,17). Táto myšlienka má svoju ozvenu aj v Liste Korinťanom: „Keď svet svojou múdrosťou nepoznal Boha, zapáčilo sa Bohu spasiť veriacich hlúposťou ohlasovania“ (1Kor 1,21). Ohlasovanie a počúvanie sú teda podľa Božích slov tak úzko a vážne zviazané, že to nesmieme nijako zľahčovať! Je pravdou, že náboženskosť sa v niekom môže zrodiť aj pod vplyvom knihy alebo krásy prírody, či stovky iných príčin. Lenže náboženskosť (religiozita) ešte nie je to isté, čo viera! Kresťanská viera je niečím neporovnateľne väčším, a normálnym spôsobom, aby nám ju Boh dal, je počúvanie toho, čo ohlasuje Cirkev. Z tohto poznania

vyplývajú dôležité záväzky najmä pre tých, ktorí majú v Cirkvi misiu ohlasovať. Musia mať stále na pamäti Pavlove slová, že viera prichádza z počúvania. Naši poslucháči majú právo počuť Kristovo slovo! Od toho, či hlásané slovo ním naozaj je, závisí totiž zdravý rozvoj ich kresťanského života. A beda nám služobníkom a správcom slova, ak my sami nevieme alebo zabúdame, čo je obsahom a podstatou evanjelia Kristovho. A namiesto neho ohlasujeme akési zriedené alebo také znehodnotené, že zo zvesti radostnej sa zmení na „zvešť obťažnu“.

Jestvuje ešte jeden, veľmi vážny, rozmer viery, ktorý musíme poznať, ak sa má začať proces našej vnútornej obnovy. Vo viere nie je najdôležitejším, a to ani v najmenšom, aspekt intelektuálneho prijatia dogiem. Zjavenie totiž nespadlo z neba v podobe dogmatických formuliek. Formulácie, samozrejme, v kresťanstve jestvujú a sú potrebné, ale sú druhoradé a nikdy nám nesmú zacloniť podstatu veci. Zjavenie spočíva v tom, že sám Boh sa nám dal poznať ako osoba, odhalil nám svoju lásku a svoje plány na realizáciu našej cesty k nemu. Človek, ktorému je zjavenie adresované, nestojí tvárou v tvár abstraktným pravdám, ale osobe Boha! Uveriť potom znamená priznať Bohu kredit našej nádeje a v ňom a v jeho láske nájsť pevnú zem pod nohami, lebo ona nám dáva istotu a súčasne nás zbavuje strachu. Vidíme, že viera je niečím existenciálnym, čo zasahuje celú našu duchovnosť. Keby sme to chceli zhrnúť, je to stretnutie dvoch osôb: Boha a nás!

Teraz s istotou vidíme, ako z takejto viery môže vyrásť celková a radikálna zmena života. To je tak, ako keby sme stretli sympatického, mocného a vplyvného človeka, ktorý nám sľúbi zadarmo vyriešiť všetky naše životné

ťažkosti. Z takého stretnutia by sa zrodila naša psychická vyrovnanosť, stratila nervozita a zmizli by obavy z budúcnosti. Stretnutie človeka s Bohom má aj znaky vzťahu dvoch mladých ľudí, keď sa pred nimi jedného dňa otvorí možnosť vzájomnej lásky. Ťažko predpokladať, k akej obetavosti a zriekaniu ich uschopní táto láska! Lenže obe tieto prirovnania sú len slabým odtienkom toho, čo sa môže stať s človekom, ak uverí, t.j. ak sa oprie o Boha!

Z tejto perspektívy sa nám otvára pohľad na ešte jeden rozmer viery, ktorý nesmieme prehliadnuť. Tento nový, živý a osobný vzťah k Bohu si nemôžeme dať sami. Nezrodí sa v nás preto, že sme o nej kdesi čítali alebo počuli, nedá sa vsugerovať ani vyprodukovať. Sv. Pavol hovorí, že jej pôvodcom je Svätý Duch: „Lebo sme nedostali ducha otroctva, ale Ducha synovstva, v ktorom voláme: »Abba Otče!« Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti“ (por. Rim 8,15n). Ba ešte viac. Svätý Duch nám dá zakúsiť, nad akúkoľvek pochybnosť, že Boh je naším Otcom, že sme jeho deti, a preto nás z jeho rúk nemôže stretnúť nič zlé! V tomto momente vidíme pred sebou dve pravdy stojace na protipóloch: Viera je zároveň najslobodnejším aktom človeka a zároveň iba Božím darom. Mohlo by sa nám zdať, že sa vylučujú. Nie je tak. Vo viere človek, ktorý počul jemu adresované Božie slovo, uverí so všetkou nádejou, zachovajúc si pritom slobodu, svojmu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi, lebo vo svojom srdci sa mu ožýva svedectvo Svätého Ducha, že Bohu sa oplatí veriť.

Téme viery sme zasvätili až tri naše katechézy. Žiadal si to fundamentálny a ničím nezastupiteľný význam, aký má viera v procese nášho ospravedlnenia. Nikto nemôže

prestať byť človekom starým, telesným a začať
byť človekom novým, duchovným, ak ho Boh
znova nestvorí, nezrodí a nevzkriesi z mŕtvych
spolu s Kristom. A aby toto všetko mohol Boh
v nás uskutočniť, musíme uveriť! Tam sa
všetko začína, na tom, ako na základe, všetko

stojí. Viera zarodí tak ako strom ovocie
pravého kresťanského života.

	Čičava	Komárany	Merník
Po 2.6.	<i>Svätý Nikefor Vyznávateľ, konštantínopolský patriarcha</i>		
			18.00 +Helena, Pavol (r.Šoganičová)
Ut 3.6.	<i>Svätý mučeník Lucilián a spoločníci</i>		
		16.30 spoveď 18.00 Zádušná liturgia s panychýdou	
St 4.6.	<i>Svätý Metrofanés, konštantínopolský patriarcha</i>		
	18.00 +Peter, Anna (r.Sestrienková)		
Št 5.6.	<i>Svätý hieromučeník Dorotej, týrsky biskup</i>		
	16.30 spoveď 18.00 Zádušná liturgia s hramotami		
Pi 6.6.	<i>Prepodobný otec Bessarión Divotvorca</i>		<i>Zadržanlivosť od mäsa</i>
	8.00 +Emília (r.Stašková)		16.30 spoveď 18.00 Liturgia s duchovnou obnovou +Vladimír, Kristína (r.Nováková) + panychýda
So 7.6.	<i>Piata zádušná sobota</i>		
	16.30 *za farnosť	7.30 Liturgia zo Zádušnej soboty	8.30 Akatist požehnania rodín 15.00 spoveď 17.00 Liturgia s duchovnou obnovou Pomazanie chorých
Ne 8.6.	<i>Nedeľa svätej Päťdesiatnice – Zostúpenia svätého Ducha Odpust v Merníku</i>		
		7.30	9.40 Moleben k presv.Bohoroďičke 10.30 Liturgia s myrovaním a sprievodom okolo chrámu

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete